

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. ЗА ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 динара у злату. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одликовати:

Ордеом Кара-Ђорђевог Звезде ЧЕТВРТОГ СТЕПЕНА:

Михаила Поповића, државног саветника.
Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 14. јануара 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одликовати:

Ордеом Кара-Ђорђевог Звезде ЧЕТВРТОГ СТЕПЕНА:

Андру Николића, председника Народне Скупштине.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 14. јануара 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одликовати:

Ордеом Белог Орла ПЕТОГ СТЕПЕНА:

Косту Стојановића, народног посланика, и
Косту Л. Тимотијевића, народног посланика.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 14. јануара 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одликовати:

Ордеом Светог Саве ТРЕЋЕГ СТЕПЕНА:

Милоша Савчића, народног посланика.
Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 14. јануара 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одликовати:

Ордеом Светог Саве ЧЕТВРТОГ СТЕПЕНА:

Бождара Ц. Јеличића, народног посланика;
Васу М. Гавровића, народног посланика;
Владимира Радића, народног посланика;
Војина Ђирковића, народног посланика;
Д-р Војислава Д. Маринковића, народног посланика;

Гају Милорадовића, народног посланика;

Алексу Ратарца, народног посланика;
Димитрија Илићановића, народног посланика;

Драгољуба Божиновића, народног посланика;

Живојина Хаџића, народног посланика;
Јоцу М. Селића, народног посланика;
Мелентија Божовића, народног посланика;

Алексу Жујовића, народног посланика;
Милана Марјановића, народног посланика;

Милана Петковића, народног посланика;

Михаила Ранковића, народног посланика;

Михаила Стојаковића, народног посланика;

Никодија Милетића, народног посланика;

Радисава М. Митровића, народног посланика и

Уроша Бркића, народног посланика.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 14. јануара 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одликовати:

Ордеом Светог Саве ПЕТОГ СТЕПЕНА:

Алексу Трајковића, народног посланика;

Антонија Мутаповића, народног посланика;

Благоја Антића, народног посланика;
Виту Радовановића, народног посланика;

Добраслава Петровића, народног посланика;

Ђорђа Благојевића, народног посланика;
Ђорђа Рајчића, народног посланика;

Јеротија Лукића, народног посланика;
Мику Даниловића, народног посланика;

Мила Петровића, народног посланика;
Милица Петровића, народног посланика;

Милоша Рајића, народног посланика;
Милутина Драговића, народног посланика;

Михаила Срећковића, народног посланика;

Никољу Живковића, народног посланика;

Павла Ружића, народног посланика;

Пауна Ђорђевића, народног посланика;
Петра Васића, народног посланика;

Рашу Нићића, народног посланика;
Саву Раденковића, народног посланика;

Светозара Богдановића, народног посланика;

Светлика Михаиловића, народног посланика;

Симу К. Радовановића, народног посланика;

Сотира К. Илића, народног посланика;
Стевана Новаковића, народног посланика, и

Тодора Стојановића, народног посланика.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 14. јануара 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих дела, поставити:

за начелника друге класе среза посаво-тамнавског Душана Р. Трифунца, начелника исте класе среза тамнавског, по службеној потреби:

за начелника треће класе среза тамнавског Рељу Ђорђевића, полицијског писара прве класе среза орашког; и

за полициског писара прве класе среза црногорског Перишу Бешевића, полициског писара исте класе начелства округа чачанског, по службеној потреби.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 11. јануара 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за полициског писара прве класе среза врачарског Михаила Ђорђевића, полициског писара исте класе среза колубарског округа београдског, по молби;

за полициског писара прве класе среза голубачког Јована Ничића, полициског писара исте класе начелства округа крајинског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе начелства округа крагујевачког Животу Павловића, полициског писара исте класе среза лепеничког, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза рађевског Чедомира Маринковића, пређашњег полициског писара исте класе;

за полициског писара прве класе среза ужичког Драгишу Лесвца, писара друге класе ужичког првостепеног суда;

за полициског писара друге класе среза копаоничког Драгомира Бурмазовића, полициског писара исте класе среза жичког, по службеној потреби;

за полициске писаре друге класе среза љубићког: Војислава Новаковића и Светозара К. Петровића, полициске писаре исте класе среза десковачког, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе начелства округа ваљевског Милана Рајковића, полициског писара исте класе среза колубарског, округа ваљевског, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза колубарског, округа ваљевског, Јована Алексића, полициског писара исте класе среза рађевског, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе начелства округа крајинског Лазара Петковића, полициског писара исте класе среза кључког, по молби;

за полициског писара друге класе среза златиборског Милана Е. Поповића, полициског писара исте класе среза колубарског, округа ваљевског, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза параћинског Аврама Тодоровића, пређашњег полициског писара исте класе;

за полициског писара треће класе среза темнићког Стевана Милићевића, полициског писара исте класе среза златиборског, по молби;

за полициског писара треће класе среза алексиначког Миливоја Милосављевића, полициског писара исте класе среза јабланичког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе начелства округа ужичког Драгољуба Николића, полициског писара исте класе среза ужичког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза звишског Бранка М. Сарића, полициског писара исте класе среза расинског, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе начелства округа смедеревског Милана Б. Јанковића, полициског писара исте класе среза звишског, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе начелства округа чачанског Милоша Рашића, полициског писара исте класе среза звишског, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе начелства округа рудничког Стојчу Поповића, полициског писара исте класе среза таковошког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза таковошког Петра Павловића, полициског писара исте класе начелства округа рудничког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза љубићког Симу Косића, полициског писара исте класе среза параћинског, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе управе вароши Београда Михаила Банковића, адвокатског приправника;

за полициског писара треће класе среза звишског Драгољуба Петровића, апсолвираног правника;

за полициског писара треће класе среза орашког Радослава Браловића, апсолвираног правника;

за полициског писара треће класе среза таковошког Борислава Димитријевића, апсолвираног правника.

за полициског писара треће класе среза лепеничког Милорада Карајичића, апсолвираног правника;

за полициског писара треће класе среза посавског, округа београдског, Драгутина Антића, апсолвираног правника;

за полициског писара треће класе среза златиборског Радмила Стојановића, апсолвираног правника;

за полициског писара треће класе среза рачанског Драгослава Јојића, пореског помоћника пореског одељења среза моравичког;

за полициског писара треће класе начелства округа пиротског Александра Павловића, практиканта Управе вароши Београда;

за полициског писара треће класе среза колубарског, округа ваљевског, Војислава Марковића, практиканта среза качерског;

за полициског писара треће класе среза кључког Станоја Деспотовића, практиканта истога среза, и

за полициског писара треће класе среза жичког Љубивоја Богдановића, практиканта среза неготинског.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела 16. јануара 1912. године, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

РЕОРГАНИЗАЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ

(СВРШЕТАК)

б.) Поменули смо раније да су за пресуђење *истинних дела* и у Швајцарској и у Белгији надлежне полицијске судије.

Кад смо, пре неколико година, по нарочитом наређењу студирали полугоди-

шње извештаје окружних начелника (које подносе у смислу чл. 23. закона о уређењу округа и срезова), констатовали смо да је већина окружних начелника нарочито истицала факт, да наше општинске власти по селима врше грдне злоупотребе од свог права пресуђивања истинних кривица, и да би им с тога ово право требало ограничити. Ми налазимо да треба поћи још даље, па им ово право сасвим одузети и пренети га на државне полицијске власти, које ће после ступања у живот закона о среским и градским судовима остати скоро без икакве власти. Било би, разуме се, природније и боље, да се ово право пренесе на среске и градске судове, али су они и сувише преоптерећени другим пословима. Општинским властима могло би се, у крајњем случају, оставити да могу за наред и непослушност према њиховим наредбама изрицати казну од 24 сата затвора.

в.) И за државу, и за општину, и за општинске председнике и часнике, као и за све оне који имају материјалних веза са општином (учитељи, свештеници, служитељи итд.) било би од неопцењене користи кад би се нашло пута и начина, да се општинско рачуноводство удеси по угледу на рачуноводство у сеоским општинама женевошког кантона, т. ј. да се општина одузме руковање с новцем. У овом кантону општине немају никакве готовине у својим кесама. Све приходе, како државне тако и општинске, скупљају порезници, и предају кантоналној благајни, у којој свака општина има отворен рачун, разуме се у границама свога буџета. Рачуноводство свију општина сконцентрисано је у министарству унутрашњих дела. Исцрта се врше на основу чекова, које издају општински председници, оверава министарство унутрашњих дела, а исплађује кантонална благајна.

У нас би се ови послови могли, може бити, пренети на среске финансијске власти. У сваком случају од општина би требало одузети прикупљање прихода — пореза.

Кад смо већ поменули општине у женевошком кантону, онда да наведемо један факт, који ће најбоље илустровати њихову уређеност.

Да бисмо се боље и изближе упознали са пословима и функционисањем сеоских општина, отишли смо једног дана у село *Жиси* (2 сата удаљено од Женева). Изненадили смо се прилично кад смо видели да је општинска зграда затворена, и да пред њом апсолутно никог нема. У једној оближњој кући рекоше нам, да је општински председник код своје куће, и да овога дана неће долазити у канцеларију. Наше изненађење било је још веће кад смо се нашли са овим председником — који је, узгред буди речено, доктор права и веома интелигентан човек — и од њега сазнали, да он у редовним приликама свега једног дана преко недеље одлази у општину ради свршавања званичних послова (званична пошта доноси му се кући сваког дана); да у општини нема, уопште, много посла; да, сем једног служитеља, нема никаквог другог канцеларијског персонала; да је, за прошле 4

год., одржano свега 33 одборске седнице, и да он не прима од општине никакву плату већ дужност отирава из почаста.

Општина Жиси има око 800 душа, а буџет за 1910. год. износио јој је до 12.000 динара. Општина издржава три основне школе и једну школу за шивење рубља; има три пољска чувара и добровољну ватрогасну чету. На оправку и одржање општинских путева за последње 4 год. издато је 2800 динара, а за побољшање општинске библиотеке 250 динара.

По уверавању овог истог председника, већина сеоских општина у Женевском кантону једнака је, и по броју становника и по величини територије, са општином Жиси, те су им с тога и послови идентични.

г.) За правилно функционисање општинске администрације, потребно је једном решити и питање о општинским писарима. Напазимо да општине ништа не би изгубиле од своје аутономије, кад би њих постављали окружни начелници или само Министарство Унутрашњих Дела, и то само по претходно положеном испиту.

6. Жалосно је, али је сушта истина, да наша самоуправни тела за ово неколико година свога функционисања нису показала скоро никаквих резултата (изузев донекле округе подрински и пожарвачки). У место радова на културном унапређењу, и материјалном благостању, она су се ревнијо задуживала и прегонила са државним властима, онемогућавајући често ове, па и целу државну администрацију, у времену важних задатака. Са овог, а и многих других узрока, који су довољно познати, те их с тога овде не износимо, мишљења смо да надзор државних власти над самоуправним телима треба знатно појачати. У опште ми налазимо, да државну власт у свима правцима треба што више централисати и ојачати, да би се избегла анархија од које озбиљно трпе и Француска и Белгија па, донекле, и сама Швајцарска, и

7. Пре 4 год. провели смо у Нишу неколико месеца по извесном службеном послу, и том приликом дошли смо до уверења, да би овом месту, као највећој вароши после Београда, како у интересу саме полицијске службе тако и из многих других разлога, требало дати засебну управу — управу града Ниша — која је и раније постојала.

* * *

Наш нацрт о реорганизацији полиције, а делом и унутарње управе, ограничава се, као што се из изложеног види, само на основне принципе. У детаље се нисмо упуштали с тога, што ће они у главном, зависити од усвојених основних принципа и, према овоме, остати увек у границама ових. По нашем мишљењу, главно је решити ствар у начелу, а појединости ће већ доћи саме по себи.

Полицијска је струка најважнија, а полицијски органи најоптерећенији су пословима у нашој држави. Неоспорно је, притом, да је ова струка до сада редовно ниподаштавана, и да су њени органи, са или без разлога, нападани од свију и сва-

кога. Крајње је време, међутим, да се овом једном учини крај, и да наша полиција с правом заузме оно место, које јој по њеним опасним; тешким, напорним и деликатним дужностима припада у једном уређеном друштву.

Д. Ђ. Алимпић.

ПОУЧНО - ЗАБАВНИ ДЕО

ЕНГЛЕСКИ ДЕДЕКТИВИ

(ПО ВИВИЈАНУ ГРЕЈУ)

ПРЕВОД С РУСКОГ

ОТИСАК ПАЛЦА МУМИЈЕ

„Сви ви, што сте данас овде присутни, вероватно сте обратили пажњу на уводни чланак, који је изашао у једном од јутарњих листова, у коме се и овога пута доказује, какав важан значај, за идентификавање личности, има најновији проналазак криминалистике, дактилоскопија, која има свога основа у неједнакости и непроменљивости оних ситних линија и облика на површини палца и осталих прстију руке.

Те, тако назване папиларне линије, остају непроменљиве не само за све време живота човека, него остају и по смрти његовој све дотле, докле год месо и кожа остану на руци.

На људском телу, сви поједини делови, у току живота, подлеже сталној промени: мења се њихов обим, састав, боја и каквоћа косе, коже, положај и број зуба, мења се израз очију, форма носа и уста, тон и звук гласа, једном речи, све се на људском организму налази у сталној зависности од утицаја доба година, климата, стања здравља, само једине папиларне линије, тако ништавне и безначајне у људском животу, остају непромењене од рођења па до краја живота.

Ова карактеристична особина папиларних линија, утврђује се чак и код мумија, које су старе од 2 до 5 хиљада година.“

Овако је, једнога дана, почињао своје предавање својим слушаоцима, начелник лондонског дактилоскопског биро-а, г. Тронон, у лондонској кривичној полицији, где је од неког времена установљен специјалан курс за полицијске науке.

На крају одржаног предавања, г. Тронон је гласно прочитао уводни чланак, који је тога дана, као што рекосмо, изашао у једном јутарњем листу, под насловом: „Духовно завештање једне мумије“, који гласи:

„Пре годину и више дана, брајтански антиквар, Неил Данверс, добио је у притежање, поред других старина, и једну египатску мумију.

Како међу обичним муштеријама Данверсовим није било ни једнога, који би се решио да баца тако крупну цену, која је мумији била означена од стране сопственика, то је овај сведок давно minulих векова имао и даље остати у нарочитом своме сандуку, чекајући да кад

тад падне у очи каквом ексцентричном љубитељу старина, Американцу, који би пристао да за њега баца значајну суму новаца. До душе, у прво време било их је много из редова колекционара старина, који су гледали да дођу до ове мумије, али ни један није дао одговарајућу вредност, те је она тако и даље остала непродата. Таква незгода довела је Данверса скоро до очајања, и он је озбиљно осуђивао себе сама, што је учинио такву погрешку, да ову мумију у опште и купује.

Један пут беше пало на ум Данверсу, да што боље разгледа ову своју мумију, која је мирно лежала у сандуку.

Пошто је одрешо узео, он стаде развијати платно, којим је била обмотана мумија. Одмотавајући, тако, метар по метар платненог обмотача, антиквар беше наишао на један крај дугачког пергамента, на коме се, на огромно његово изненађење, јасно оцртаваше првени печат, са јасним отисцима палца.

Извући пергаменат, за Данверса је било дело једнога тренутка, ма да је заједно са њим повукао читав облак труња. Узбуђен од изненађења, Данверс је једва издржавао силне ударе срца и горео од нестрпљења и љубопитства. Пажљиво очистивши пергамент, Данверс га је изнео на светлост, и видео, да је он сав исписан јероглифима.

Данверс је био мајстор за распознавање старих писмена, и помоћу двеју књига, после дугог и трудног рада, он је успео да прочита јероглифе и њихов значај. Ево како је гласио овај древни рукопис:

„Тешко мени, Хамиту, првосвештенику тајнога суда „Три Светитеља“, чувару магијских симбола и врховном стражару великих пирамида са свима њиховим тајнама. Тешко мени због тога, што ја морам седети овде, с пером у руци, и да пишем оно, што ће моћи прочитати са свим страни људи тек по истеку многих векова. Тешко мени!

„Нека их Богови, нека искале своју освету, нека се на мене излије са висова света вода Нила, за повреду тајне коју овим чиним, али ја ипак ево исповедам своју тајну, за срећу онога, ко дође у ову долину жалости много после мене и прочита ово што ја пишем.

„Пре свега ви, који будете читали ову моју исповест, знајте, да сам ја осуђен на смрт.

„Смртна осуда саопштена ми је устима саме наше прекрасне али грозне Клеопатре, и против ове осуде нема места жалби.

„Сутра, пре него што утрне последња светлост Хароса под хладним пољунцима Изиде, душа Хамитова преселиће се у место њеног последњег боравка, с оне стране велике Ливијске пустиње.

„Ја морам бити кратак, јер ми остаје свега неколико часова за своје располагање.

„Моја историја је кратка али је ужасна и готово невероватна. Међутим, ја се кунем свима светињама олтара и свих светих, који под својим благословом држе Еги-

«...» је све оно, што сам написао на овоме пергаменту, сушта и за длаку увеличана истина.

«Знајте, дакле, ви незнани потомци непознате земље, да је царица Клеопатра, која сада седи на престолу Фараона, толико исто зла колико је лепа.

«Та заносљива сирена покварена је до сржи у костима.

«Кад је видела, да се блага царског дома топе као лед на ватри, и да се злато разноси као песак на ветру, она је покушала да томе тражи лека.

«Да би сузбила грабеж својих придворника, она се решила да сама руководи благајном свога двора, али то није ништа помогло, јер је двор кинтео доповима, који су се наоштрили на ову казну, управљену против њихове крађе.

«Разгнењена царица, што предузете мере нису имале успеха, она је припретила да ће све придворнике удалити и заменити их новим, но на то јој је примећено, да прво себе треба да удали, јер сав раскош и расипање долази прво од ње. Ако царица, рекло јој се, измени свој живот и заведе простоту, онда ће и сви придворници следовати њеном примеру.

«Расипна царица признала је сву правичност ових напомена, али није хтела напустити распустан живот.

«У замену за ово, она је стала размисљати и правити планове како да се обогати, и задржала се на томе, да покупи сва богатства, сва сакровишта затворена у недрима великих пирамида и оних по светим храмовима, па да их повери једноме од својих слугу, који би их сакрио на каквом безбедном месту, где би остала дотле, докле их проклета жудња овога ђавола, одиченог у овој белој жени, не би узела за своју потребу.

«О, тешко томе лажљивом срцу и мени Хамиту, свештенику Хелса, што сам ја узет за изабраника царичиног за ово преступно дело, које ме је и довело до оваквог горког свршетка.

«Али тако је било решено, и тако се морало свршити.

«По наредби Клеопатре, којој сам положио свету заклетву, ја сам својим рукама покушио све драгоцености, које су се састојале из полуга злата и комаћа драгог камења нечувене вредности, и заповедио дићи златнога Сфинкса, у коме су требале бити чуване ове драгоцености.

«Срачунати вредност свију ових покупљених драгоцености ја сада не могу, али кажем то, да је немогућно схватити ни приближан појам тога богатства. Ту је било читавих брежуљака ретког, по величини и каквоћи, бисера, почињући од белосјајног и розе, до савршено црног као ноћ. Отворено зелени, крупни, смарагди, упоређивали су се са првеним рубинима, који су светлошћу престављали поток крви у средини блештећих брилијаната свих могућих величина, а поред њих су се плавили непроменљиви сафири, величине бадемова.

«Све то, помешано са полугама злата, ја сам донео и метуо пред ноге царице, а за тим, по њеној наредби, у пратњи читаве свите робова понео у далеки не-

насељени крај, где сам био дужан запати ове драгоцености, закључане у златноме Сфинксу, тако да то не види ни једно око другог човека, па да се, за тим, као једини сведок овога чина вратим царици, и предам јој златни кључ од Сфинкса.

«Ја сам ову наредбу извршио савршено тачно, страњивши на овом дугом путу и много времена и здравља.

«Како је морало бити силно моје недовољање кад сам се вратио својој домови и сазнао, да ме место награде за трудан рад, који ми је и живот доводио у питање, очекује страшна смрт. Несретна Клеопатра решила се, да уништи и мене, као јединог сведока ове тајне и путева којима се она обогатила, наравно чим јој предам све белеге, по којима ће она наћи законано благо и без мене.

«Ову своју намеру, да и мене и све моје сапутнике отпрати на пут, од куда нема повратка, она је била саопштила некима пре мога повратка, и ја сам то сазнао од једнога свога друга чим сам дошао.

«Био сам на путу да сиђем с ума кад сам од друга чуо овај глас, и у жучној мрњи према овој проклетој жени, у мени се појавила жудња за осветом.

«И тако, кад сам изашао пред дивне очи ове зле царице, ја сам већ имао састављен други план о месту где је благо сакривено, који је био далеко од онога, што је у ствари било. Горе, оазе, реке, све је то било тачно нацртано на карти, коју сам изradio, али је све то било другачије, него што је требало.

«Кад сам ово учинио, ја сам осећао потпуно задовољство, ма да сам знао, да ми оно неће сачувати живот.

«Кроз који час мене ће нестати; ја осећам близу себе хладан дах смрти. Ја умирем као клетве — преступник, али ме та мисао не тишти; ја верујем да ће правда славити своју победу. Своје верног другу, који ми је саопштио царичину намеру да ми узме живот, ја поручујем у овом последњем тренутку свога живота, да ово моје завештање мете у сандук, у коме ћу бити сахрањен.

«Проћи ће, можда, векови, пре него што ће овај пергамент доћи у руке човека, који ће пожелети да искористи моју тајну. Много храбрости, труда и стрпљења мора унети у ово предузеће, пре него што достигне циљу.

«Али зато, каквом ће се неисцрпном захвалношћу напунити срце тога човека према мени, несретном Хамиту, и како ће се зарадовати моја многонапаћена душа с оне стране неба, кад се све ово буде остварило.

«За доказ тога, да сам све ово написао лично ја Хамит, врховни жрец тајног суда „Три Светитеља“, ја стављам свој палац десне руке на три печата: на оном од завештања; на карти мога путовања у крај где је благо законано, а трећи отисак налази се на ковчегу, у коме се налазе драгоцености».

* * *

Антиквар Данверс, скоро луд од неочекиване среће, која га је задесила, од-

мах је фотографисао оба отиска, која је имао пред собом, и кад су се оба отиска показала несумњиво подједнака, срећан сопственик овог драгоценог документа затворио је своју радњу, и кренуо се на далеки пут на тражење вековног сакровишта.

Овде нема места описивању свих појединости са пута Данверса на југ Африке, који је скопчан са разним препрекама. Жудња да дође до овога богатства дала му је снаге да савлада све препреке, и надчовечанском издржљивошћу, корак за кораком кроз земљу црнокожаца, Данверс је на послетау дошао до жељеног блага, очуваног златним Сфинксом, на коме је он нашао трећи отисак са паца Хамитовог.

Тако је, ето, ово испрличано подuzeће приведено крају, и сада је, Данверс, несумњиво један од најбогатијих међу свима милијардерима».

(СВРШИТЕ СЕ)

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ

(НАСТАВАК)

Не чекајући да се они поиздижу стругнем што сам игда могао у правцу ка бедемима, рачунајући да их пређем и да се дохватим поља, али тек што сам учинио неколико корака, и не сањајући о томе, нађем се у једном хор-сокаку, који је постао после пошто сам ја био отишао из Араса.

Док сам бежао тутањ потковане обуће наговештавао ми је да ме наредници гоне; ускоро они стигоше до мене са сабљама у руци... потегнем на њих великим кључем од куће као да сам имао револвер, и правећи се да ћу да цуцам тражио сам од њих да ми начине пролаз: „мани Франсоа“, рече ми Шарпантје променењим гласом, „не гради глупост“. Нисам им два пут поновио: за неколико тренутака ја сам већ био у мојој малој собици.

За ово се брзо рашчу и ако су оба наредника имали разлога да крију да им се не би свет смејао. Али, за мене је било после горе, јер власти удвојише своју пажњу тако, да баш никако нисам могао изићи. Остао сам тако затворен два месеца који ми се учинише као два века и немогући више тако издржати решим се да идем из Араса. Спримим извесну количину чипака и једне лепе ноћи ја се изгубим са пасошем који ми је позајмио неки мој пријатељ, Блондел; опис се није слагао с мојим, али у недостатку бољег морао сам се задовољити; у осталом на путу ми се није десила никаква препрека.

Дођем у Париз, где сам и ако сав узет око смештања робе, пробао посредно да видим да ли би било могућно покренути поново моју парницу. Тако дознам да бих требао прво да се вратим у затвор, али ја се нисам могао никако решити да идем понова у друштво разбојника које сам већ познавао врло добро. Нисам се плашио затвора, пристао бих драге воље да будем затворен сам из-

међу четири зида; за то је доказ што сам молио министарство да будем затворен у затвор лудака у Арасу, али молба ми је остала без одговора.

Међутим чинке сам био продао, но са тако мало добити да нисам могао ни помислити да од тога живим. Неки трговачки агент, који је становао у улици Св. Мартин и коме сам нешто говорио о моме положају, предложи ми да се погодим код једне трговкиње која је ишла по вашарима. Она ме је примила одмах, али код ње нисам могао остати више од десет месеци: неке непријатности у служби приморавале су ме да је оставим и да се још једном вратим у Арас.

Одмах сам почео излазити, разуме се ноћу. У кући извесне личности, којој сам мало више поклонио пажњу, долажаше врло често ћерка једног жандарма. Намислим да се користим тиме те да дознајем унапред све што се буде спремао противу мене. Ћерка жандармова није ме познавала, али сам ја у Арасу био обичан предмет за разговоре и није чудо што смо говорили о мени, а често и врло поверљиво. — „О, рече ми она једног дана, ухватиће тога долу. Наш поручник (Динортје, данас полицијски комесар у Абвилу) поједе се жив што га не може да ухвати; верујем да би он драге воље дао целу плату само да га ухвати.

— Да сам ја на место вашег поручника и кад бих тако мрзео Видока, рекнем ја, изгледа ми да ми не би утекао.

— И вама као и другима... он је увек наоружан до зуба. Ви знате да је два пута пуцао из пиштоља на г. Дедриа и Шарпантје-а; и још, он може да се по вољи претвара у бреме сена.

— У бреме сена? узвикнем ја врло изненађен због нове способности која ми се приписује... У бреме сена?... али како?

— Да, господине, мој отац га је гонио једног дана и у часу кад је спустио руку да га ухвати за јаку он је ухватио бреме сена... то је цела истина, цела бригада је видела бреме сена које је после у квартовној авлији спаљено.

Никад ми не би на памет пала ова измишљотина. Доцније сам дознао да су је полицијски агенти не могући ме ухватити распрострали као узрок међу сујеверне Артоасце. Са истог узрока они су полако ширили да ја и нисам ништа друго до вукодлак од кога су се плашили сироти сељаци. За срећу овај страх нису примале неке лепе жене које су за мене мариле и, да ђаво љубоморе није узео једну од њих, власти би се још дуго мучиле са мном. У некој срџи та се жена изговори и полиција, која ме је била изгубила из вида, поквари ми сигурност коју сам имао у Арасу.

Једне вечери кад сам се без икакве бојазни и само са штапом враћао из улице Амјене, баш на самом мосту на крају улице Готет, зауставише ме седам-осам људи. То су све били преобучени жандарми, они ме ухватише за капут, и већ су мислили да су успели, кад се ја отргнем од њих, прескочим ограду на мосту и скочим у року. Био је децембар, вода

велика и врло брза, ниједан од жандарма и не помисли да скаче за мном; они су мислили да им нећу моћи умаћи и да је боље да ме чекају на обали; али наиплав пливајући на један канал осујетио сам њихов план и они су ме чекали још кад сам ја већ био у кући моје матере.

Свакога дана сам имао нове опасности и свакога дана невоља ме је нагопила да измишљам нове начине за спасавање. Па ипак сам напослетку, као обично, толико жудео за слободом... Калдуђерице из улице... примиле ме беху једно време у кућу. Решим се да оставим њихово гостопримство и да изађем јавно. Неколико хиљада аустријских заробљеника били су тада у граду Араском и ишли су да раде код појединих грађана или у околна имања; мени паде на памет да ми ови странци могу бити од користи. Како сам знао немачки почнем разговор са једним од њих и успем да задобијем његово поверење те ми он каза да има намеру да утекне. Тај његов план био је за мене добро дошао; он је имао одело „kaiserlik“ те му понудим моје у замену, а за мало пара он ми даде и своје исправе. Од овог тренутка био сам Аустријанац и међу самим Аустријанцима, јер се они, пошто су били из разних одреда, нису познавали међу собом.

Овако обучен спријатељим се са једном младом удовицом која је имала бакалницу у улици... Она увиде да ја лако схватам и натера ме да се преселим код ње и ускоро ми смо заједно ишли по вашарима и трговали. Ја јој нисам друго ништа помагао сем што сам посредовао између ње и муштерија, а био сам сковао један покварен говор, пола немачки пола француски, на који сам био тако навикао да сам готово заборавио да знам још који језик. У осталом тако сам се претварао да после четири месеца удовица ни најмање не сумњаше да је самозвани „kaiserlik“ њен пријатељ из детињства. Међутим она ме је пазила тако лепо да ми поста немогућно варати је дуго. Једног дана ризикујем те јој кажем ко сам; мислим да се жена никад није више зачудила. Али место да ме омрзне њено поверење учини нашу везу још чвршћом; толико су жене заљубљене и верне ономе који им изгледа тајанствен или загонетан! А зар оне не осећају драг да упознају неваљалог човека? Ко је се боље него ја могао уверити да су жене заштитнице побеглих робијаша и осуђеника?

Једанаест месеци прођоше а ништа не поремети моју сигурност; комотно сам излазио у варош, и како полицијци са којима сам се често сретао, и не обраћају пажњу на мене, изгледамо је да ће ми овај угодан живот трајати дуго; али једног дана, тек што смо били сели за сто у дућанској соби, три жандармска лица указаше се на стакленим вратима; таман сам хтео да куснем чорбу те ми кашика испаде из руке.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине красавске, актом својим Бр. 34, пита:

„У ТБр. 339. таксене тарифе зак. о таксама предвиђено је, да се за потврду уговора, облигација, признаница и у опште исправа од вредности до 200 динара закључно, наплаћује такса за потврду 2 дин.

У напомени код овог тарифног броја означено је, да се иста такса наплаћује на правне послове у корист државне касе.

Поједини општински судови ове таксе наплаћују у корист општинске касе а не државне, и у место државне наплаћују таксу по ТБр. 18. и 40. такс. тарифе на правне послове само 50% од вредности.

Суд овај мишљења је, да је радња појединих општинских судову неправилна, који наплаћују таксу по ТБр. 18. и 40. за државну касу само по 50% од вредности, и мисли да по ТБр. 339. таксене тарифе и напомене код овог броја треба наплаћивати у корист државне касе по 2 динара у маркама, а поред тога још и по 2 дин. у корист општинске касе.

С тога моли се уредништво да у првом наредном броју изволе дати обавештење, да ли је радња појединих општинских судову, који наплаћују таксу у корист државе по ТБр. 18. и 40. таксене тарифе 50% од вредности правилна, или овог суда који је мишљења да треба и за државну и општинску касу наплаћивати по 2 дин. те како суд не би падао у грешке“.

— На ово питање одговарамо:

О наплати таксе из бр. 339. таксене тарифе, било је у прошлој години неколико објашњења, и да су часници тога суда, нарочито његов деловођа, пратили шта излази у листу, они не би сада излазили са овим питањем и истицали као правилно једно са свим погрешно гледиште.

По правилу, које је уредништво поставило, да не одговара на питања, која су већ расправљана, оно би требало да остави ово питање без одговора.

Али како из самог питања види, да тај суд греша у примени закона, оно ће за овај случај одступити од постављеног правила и дати одговор, изјављујући, уједно, да то чини последњи пут, јер лист не постоји само ради појединих часника који га узимају у руке само онда, кад што њима затреба а иначе не, него он има много шири задатак.

Дакле, да би суду томе била јасна примена тарифског броја 339., уредништво ће изнети један пример, који ће јасно показати колико таксе треба наплатити.

На пр. Павле Јовановић, из Ликодре, донео је томе суду на потврду облигацију од 200 динара (јер за већу суму тај суд не може ни вршити потврду) коју издаје Ђорђу Петровићу, из Красаве.

Он треба да плати ову таксу:

1. за молбу за потврду, која се ставља на полеђини облигације, по т. бр. 333. у готову новцу 0-20 дин.

2. за потврду облигације у новцу, у корист општинске касе по т. бр. 339. 2 динара; и

3. за правни посао према напомени код броја 339. односно за суму зајма у 200 дин. у смислу бр. 18. тарифе 50% — у таксеним маркама за државу 1 динар.

Свега, дакле у готовом новцу за општину 2 дин. и 20 пара, а за државу у маркама 1 динар.

Ако се не потврђује облигација или признаница, него уговор, онда се према природи уговора наплаћује за државу, поред општинске таксе, не такса из т. бр. 18. него она из тачке 20., или из 21., 23., 24., 27. и 29. управо из које од ових тачака уговор произлази.

II

Суд општине јабучке, актом својим Бр. 45, пита:

„У архиви овога суда налазе се више предмета са пресудама ове садржине:

„Н. Н. олд. дубовао је Н. Н. олд. (500) пет стотина динара. Оба су предстали код општинског суда са поравњањем да Н. Н. дужник даде Н. Н. повериоцу једну земљу за измирење дуга.

На основу овог њиховог поравњања молили су суд да им донесе пресуду да им поравњање у снази остане, и суд је општински, на основу поравњања оба парничара доносио пресуде да повериоцу Н. Н. остане земља коју му дужник Н. Н. уступа за дуг у 500 динара.

Овакви пресуда има до 1000 динара. Моли се уредништво за објашњење: да ли је ова радња суда општинског на закону основана, или није?“

— На ово питање одговарамо:

Оваква радња суда незаконита је из два разлога:

Прво што општински судови, по § 6. грађанског судског поступка, нису надлежни да врше поравњања за суме преко 200 динара, а друго што се на овакав начин изигравају наређења § 471. грађ. суд. поступка, јер они, који не могу отуђити своје имање по тапији, отуђују га на овај начин.

Како су све власти дужношћу позване да пазе, да се земљоделци не лишвају „наглавице“, која им је законом огарантована, то оне морају одбијати потврду свију оних писмена, којима се иде на изигравање овога законског прописа, иначе могу доћи до одговорности, поред тога што такве исправе немају законске вредности, ако се дотичне стране реше да их не испуњавају.

III

Деловођа општине липовачке, пита:

„По § 471. грађ. суд. поступка, земљоделцу се штити од продаје и оставља за уживање пет плуга или пет дана орања и један дан орања за окућницу, и овај простор ни сам земљоделац не може отуђити.

Но како по устројству метарских мера један хектар земље од сто ари садржи у себи 2 и по дана орања, што значи: да један дан орања садржи 40 ари, а међу тим, при издавању уверења о остатку земље земљоделцу, сем оне коју је продао, или која му се за приватан дуг у попис узима, тражи се шест плуга земље да остане за уживање, рачунајући један плуг — дан орања — у 1600 хвати или 5754-72 метара, што износи да један дан орања има 57 ари и 54 хв. метра.

Молим уредништво за кратко обавештење: да ли се у оваквим случајевима дан орања рачуна у 40 ари према устројству метарских мера, или се тражи да дан орања садржи 57 ари и 54 кв. метара, и у ком простору треба земљоделцу оставити земље за уживање?“

— На ово питање одговарамо:

У тачци 4. § 471. грађ. суд. поступка јасно стоји, да се земљоделцу мора оставити по пет дана земље и кућа са плацем до једнога дана орања, односно укупно шест дана орања.

Тамо је изречно речено, да се у један дан орања има рачунати 1600 □ хвати.

Како један квадратни хват има 3-60 квадратних метара, то за сваки дан орања треба узети по 5760 □ метара, односно за шест дана 34.560 квадратних метара, односно три хектара, 45 ари и 60 кв. метара.

Према овоме, свако другачије рачунање било би погрешно.

IV

Суд општине гостијске, актом својим Бр. 1454, пита:

„Суд моли уредништво да одговори на следеће питање:

До сада је практиковано, а и прописано је законом у § 13. став трећи грађ. суд. поступка, да се пресуде саопштавају парничарима, који су са стране из других општина, преко дотичних општинских судова. Тако пошље се цела пресуда оном суду општинском, из које је општине дотични парничар, те му се пресуда саопшти на поднос и врати, или се пошље тако исто у препису овереном, те му се преда ако је таксу платио.

Суд општине појешке тако не ради, већ је деловођа истог суда написао један кратак акт, којим је казао: „нека суд саопшти Н. Н. да је осуђен да плати Н. Н. Н. а од осталог тражења одбија се тужитељка Н. као недоказатог.

Је ли правилна радња суда општине појешке што није послао оригиналну па ни препис пресуде, већ само један акт на половини табака, као и важи ли дотичном овај акт што му је саопштен као пресуда?“

— На ово питање одговарамо:

По тачци 3. § 13. грађ. суд. поступка, треба парничним странама саопштавати пресуду одмах кад су оне присутне.

На случај, да је једна страна одсутна са суђења, или да је пресуда каквим другим случајем остала несаопштена, онда се она мора слати надлежном општинском суду у оригиналу или препису ради саопштења.

Парнична страна не мора да прими саопштење другачије учињено, него има права да тражи препис пресуде, јер је без тога у немогућности да употреби правна средства.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Отуђење извесног броја дрвета из општинске шуме може се извршити само путем оферталне лицитације, а сеча се мора извршити онако, како Шумска Управа предложи и Министар Народне Привреде одобри.

Збор општине С.... на дан 8. маја 1911. год. донео је одлуку: да се из општинског забрана посече општинска шума и отуђи, а новац одатле добивен утроши на подизање школе и учитељских станова.

Шумарско одељење Министарства Народне Привреде известило је Државни Савет, да према извештају окружне Шумске Управе у Д. Милановцу од 16. августа 1911. год. КШБр. 959, нема сметњи за одобрење отуђења извесног дела општинске горе, ну само под условом, да се сеча врши према предлогу Шумске Управе у пом. извештају, а продаја оферталном лицитацијом сходно чл. 69. зак. о шумама.

Државни Савет расмотрио је како одлуку тако и акта овога предмета, па је на основу чл. 33. закона о општинама, решио, да се одлука одобри.

Одлука од 14. децембра 1911. године Бр. 11531.

Државни Савет до сада је стално одржавао праксу, да је по чл. 33. закона о шумама надлежан, да разматра и одобрава овакве одлуке општин. збора, којима се из општинске шуме отуђује извесан број дрвета. Ми држимо, да је ова пракса Државног Савета погрешна и неправилна.

У тач. 9. чл. 33. зак. о општинама предвиђено је, да решење збора о отуђењу *непокретног имања*, права потраживања и поклона (тач. 3. чл. 33.) као и о задужењу општине (тач. 7. истог члана), важи кад га одобри Државни Савет. Другим речима, Државни Савет надлежан је, да одобрава само оне одлуке општинског збора, које се односе на отуђење *непокретнога имања*, права потраживања и поклона, као и о задужењу општине (а *изузетно* још и решења збора о прирезу за подмирење општинских потреба). Одлуке општинског збора, које се односе на отуђење *покретног имања*, Државни Савет није надлежан да одобрава. (Отуђење општинске *покретности* Државни је Савет надлежан одобравати само по тач. 13. чл. 86. зак. о општ., кад је то отуђење било предмет *одлуке општинског збора*).

С обзиром на ово, сасвим је на своме месту да се запитамо: да ли је продаја општинске горе одн. продаја одређеног броја дрвета из општинске шуме (без отуђења земљишта на коме се налазе), отуђење *непокретности*, те да би Државни

Савет, у см, тач. 9, чл. 33, зак. о општинама, био надлежан за одобрење зборске одлуке, или отуђење покретности, у коме случају отпада надлежност његова за одобрење оваквих зборских одлука?

Покретне су ствари оне које се могу преносити и премештати посредно или непосредно (својом сопственом снагом животиње) с једног места на друго, а да им се суштина, садржина и облик не повреди. Ствари, које не могу да се преносе с једног места на друго, без повреде своје садржине и облика јесу непокретне (§ 185, грађ. закона).

У непокретне ствари спадају оне: 1) које су по самој природи својој непокретне (њиве, ливаде итд. и 2) које са земљом стоје у органској или сталној механичкој вези. У механичкој вези са земљом стоје грађевине и зграде у опште. У органској вези са земљом стоје: дрвеће, плодови, у опште растине — § 187. „трава, дрва, плодови и све што земља издаје, јест непокретно добро, докле год од земље не одвоји...“ Докле год се дакле, та веза не прекине, одн. одвајање не изврши, дрвеће и „све што земља издаје“ јесте саставни, интегрални, део земље, и следствено сматра се као непокретна ствар. Све што год у правном погледу важи за земљу, као целину, важи и за дрва, плодове и биљке, као њене делове.

Али, ако се при закључивању правног посла имало у виду њихово одељивање од земље, дакле, њихова засебна, самостална, егзистенција, онда се те ствари не могу сматрати више као непокретне, већ као покретне. Другим речима, ако се необорена дрвета у шуми, и старе зграде које се имају порушити, купе без земљишта на коме се налазе, и у намери да се од њега одвоје, не сматрају се као непокретне ствари.¹⁾

Из овога пак очигледно следује: да је продаја ограниченог, одређеног, броја дрвета, или и све горе из општинске шуме (без земљишта), отуђење покретних ствари, а не непокретних²⁾ и да по томе Државни Савет по чл. 33, закона о општинама није надлежан, да одобрава одлуке општинског збора које се на ово односе.

У потврду правилности овога мишљења позивамо се и на начелну одлуку опште седнице Касационог Суда од 6 марта 1909. год. Бр. 1424, која гласи: „По § 187, грађ. зак. трава, дрвеће, плодови и све што земља издаје, непокретно је добро, докле год од земље не одвоји. Органски везане за земљиште на коме су, ове су ствари само делови тога земљишта као главне ствари, а нису самосталне или засебне ствари, докле год су у заједници са главном ствари, те по томе, за њих вреди оно што и за ствар којој припадају и уз коју иду. Оне су, дакле, непокретне ствари. Али је, са друге стране, опет самом природом одређен тренутак, кад се те ствари морају одвојити од главне ствари за коју су органски везане и када ће постати ствари, које самостално или засебно по-

стоје, дакле, покретне по природи својој. Отуда то, да право, и ако необране плодове сматра као ствари непокретне, не забрањује, шта више и само узима, да су покретне увек, кад год је јасно, да се при неком правном послу, који се тих плодова тиче, имало пред очима њихово одвајање од главне ствари, дакле збирање плодова. Тако, уговор продаје и куповине самих необраних плодова, да их купац у своје време обере и узме, сматра се као правни посао о једној (будућој) покретној ствари. Кад пак плодови, и ако су у ствари још само делови главне ствари којој припадају, могу, засебно од непокретног добра за које су органски везани, бити предмет куповине и продаје, промене, поклона итд., онда они с толико исто основа, кад год се има пред очима моменат њиховог одвајања и на њих гледа као на будуће покретне ствари, могу бити и предмет забране у циљу обезбеђења. Из овога излази, необрани плодови никако се не могу хипотековати одвојено од непокретног добра за које су везани, јер би за то требало замислити и да засебно или одвојено постоје, а чим се тако замисли, они нису ствари непокретне него покретне, дакле предмет неспособан за хипотековање, па и за обезбеђење прибелешком (§ 393, грађ. суд. пост.); али се могу хипотековати уз главну ствар, земљиште, воћњак или врт на коме су — § 326, грађ. зак. Шта више, закон узима, као нешто што се већ по себи разуме, да право залог на такву ствар садржава у себи то право и на све необране плодове исте ствари — § 315, грађ. зак. Даље, пошто у природи њиховој лежи да се од главне ствари одвоје и постану покретне ствари, то необрани плодови, са обзиром на тај моменат одвајања, могу као будуће покретне ствари бити предмет обезбеђења забраном — § 398, грађ. суд. пост. Обезбеђење, дакле, самим необраним плодовима, засебно од непокретног добра за које су органски везани, према овоме, није ни могућно друкчије него забраном — дакле, на необране плодове, саме за се, може се у циљу обезбеђења ставити само забрана.“

Јос. Н. Ст.

Одлука опште седнице Касационог Суда од 16. децембра 1911. г. № 15906.

Начелник ср. таковеког, оптужио је Горњо-Милановачком првостепеном суду Ф. Ф. и М. Г. што су ноћу између 26. и 27. фебруара 1911. г. у путу напали на С. Г. тукли га и тешко и лако повредили, а том приликом отели му 200 динара и у готовом новцу, па је тражио да их суд казни за тешку и лако повреду и разбојништво.

Првостепени Горњо-Милановачки суд је нашао, да према лекарској сведоцији стоји дело тешке повреде кажњиво по § 177, крив. зак. а исто у себи садржи и дело лако повреде, а тако исто да према исказу приватног тужиоца стоји и дело разбојништва, које се казни по § 241, крив. зак.

Да је учинилац тешке повреде оптуж. Ф. суд је нашао да против њега стоји исказ прив. тужиоца из тач. 5 § 121, крив.

а да за дело разбојништва исти основ не стоји ни против опт. Ф. ни против оптуж. М. па је решио 10. октобра 1911. год. да се оптужени Ф. за дело тешке повреде стави под суд и у притвор, а да нема места да се ставе под суд опт. Ф. и М. за дело разбојништва и дело лако повреде.

Касациони Суд, својим примедбама I, одељења од 15. новембра 1911. г. № 14726, поништио је ово решење првостепеног суда а са разлога:

„Кад је првостепени суд нашао, да се изнети основ подозрења из тач. 5, § 121, крив. с. пост. не може ставити на терет оптуженоме Ф. као извршиоцу другога дела разбојништва, а оптуж. М. као извршиоцу оба дела за која се оптужује према § 230, крив. суд. пост., онда је био дужан да да разлога у чему ово теређење не испуњава наређење § 230, крив. с. пост., јер позивајући се за неважност његову на овај законски пропис суд није изнео никаквих разлога. При тој оцени суд ће бити дужан да има у виду и наређење последњег става тач. 1, § 230, с. пост., по коме и кад се само теређење приватног тужиоца не може узети као потпун доказ о кривци извесног лица, ипак може остати као основ подозрења.“

Горњо-Милановачки првостеп. суд није усвојио ове примедбе, већ је дао следеће противразлоге:

„Казивањем приватног тужиоца по § 230, т. 1, крив. с. пост. може се у недостатку других доказа утврђивати постојање казнивог дела, а по тач. 2, реченог прописа и количина штете. По том пропису законском изрично се вели, да се казивањем приватног тужиоца не може узети за доказано питање „да ли је и какво казниво дело обнови учинио“. О томе, да се такво казивање приватног тужиоца може узети као основ подозрења противу оптуженог у томе пропису законском, ништа се не вели.

Основ из тач. 5, § 121, крив. с. пост. утврђује се казивањем приватног тужиоца само за дело повреда тела, јер се у истом пропису вели „кад се неко појављује онакав какав вели да изгледа *повређени* или други сведок, а не и онакав какав вели *оштећени*. И ово казивање узето је за довољно за утврђење тог основа што се вазда поткрепљује лекарским сведоцима.

За остала дела суд налази да казивање приватног тужиоца не може сачињавати основ противу оптужених из тач. 5, § 121, крив. суд. пост. нити се то може извести из прописа тач. 1, § 230, крив. суд. пост.

У овом оптужењу казивање приватног тужиоца, и кад би се могло узети у опште за сва дела као доказ за постојање основа из тач. 5, § 121, крив. суд. пост. не може се узети за веродостојно што приватни тужилац у својим тужбама не представља да је над њим дело разбојништва извршено онако, како то предвиђа § 237, кривич. законика од стране оптужених, већ напротив наводи да је са њима заједно путовао и свраћао код појединаца те заједно нили, што се не може претпоставити да ће чинити она

¹⁾ Св. Радојичић „Основи Трговачког Права“ стр. 17.

²⁾ А. Борђевић „Систем приватног (грађанског) права“ I књ. Општи Део, II. половина стр. 312.

WWW.UNILIB.RS

лица која су намерна да изврше дело разбојништва тим пре, што су му позната била. Ово његово казивање доводи се у сумњу и тиме што није у првој тужби показао све сведоке, као и исказима његових сведока П. и Д. који тврде, да је он пред њима казао да је пијан новац изгубио и да ће му исти неко платити.

Најзад суд је овај и у свима досадашњим случајевима стајао на оваком гледишту и оцени казивања приватног тужиоца и то је његово гледиште оставио и при решавању код већих судова. У случају да се овом приликом нађе да је погрешно, суд тврди из познавања досадашњих случајева, да ће се многе будуће лаке повреде тела од стране приватних тужилаца представљати као дела разбојништва по одлици и карактеру истих.

Касациони суд је у својој општој седници од 16. децембра 1911. г. № 14726 усвојио примедбе свога I. одељења а противразлоге првостепеног Горњо-милановачког суда одбацио.

М. Л. Р.

КЊИЖЕВНИ ПРИКАЗИ

Ових дана изашла је из штампе књига

„ГРАЂАНСКИ СУДСКИ ПОСТУПАК“

Предавања на правничком факултету

Живојина М. Перића

и

Д-ра Драгољуба Аранђеловића

професора права на Универзитету

ДРУГИ ДЕО:

О ИЗВРШЕЊУ ОДЛУКА СУДСКИХ

ЦЕНА 8 ДИНАРА

Како је у овој књизи стручно и исцрпно разрађена глава XVIII грађ. судског поступка, која говори о извршењима судских одлука, а специјално о попису и продаји, то је она од неопходне потребе за све оне чиновнике и полицијске и градских судија, који се овим гласом баве.

Наравно, да је она у равној мери потребна и свима осталим властима, које ма у ком облику судују у примени овога дела закона о грађанском судском поступку, као и свима правницима у опште, те је топло препоручујемо.

Упоредо са овом, изашла је из штампе књига:

„ПОДСЕТНИК“

За примену закона о таксама од 30. марта 1911. год. и његово објашњење.

написао

Сотир Т. Аранђеловић

члан Пореске Управе

ЦЕНА 2 ДИНАРА

Налазећи се на положају члана Пореске Управе, која суди све спорове по закону о таксама и стара се о његовој тачној примени, г. Аранђеловић је био у могућности да уочи све оно, што се из овога закона јавља као

нејасно и спорно, и да то детаљно објасни и истакне, држећи се на многим местима службених погледа, који владају у колегијуму Пореске Управе, а на многим, пак, истичући своје субјективно мишљење.

Књига ова од неоцењиве је вредности за све оне власти, које се баве применом закона о таксама, као и за све у опште, који имају послове код власти, који су у вези са овим законом.

Општински судови и општинеке деловође не треба ни часа да остану без ове књиге, која ће им отклонити многе погрешке и уштетити многе одговорности.

Књига се може добити код писца. К.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Јосиф Шварц, бив. књиговођа код Драгутина Гласера, трговца из Загеба, чију фотографију износимо, проневерио је своје госпо-

дару 2734 круна, и побегао 5 овог месеца. Родом је из Крижеваца, стар 33 год. средњег стаса, очију косе и бркова црних, говори српски, немачки и италијански.

Акт Управе града Београда Бр. 1546.

Ноћу између 14. и 15. овог месеца, обијена је радња Драгомира Убавкића, сајније, из Београда, и из ње украђено и однето: 3 сата од никла — тула са по 3 капка: 2 бела, никлена сата систем „цилиндер“ са по 3 капка; 2 црна већа сата од тула са по 3 капка, два никлена, гравирана сата са по 3 капка; 1 сат „роскопф“, црн, са 2 капка; два никлена, шарена сата са по 3 капка; 1 сребрн, женски сат, са сликом, женске у боји; 2 сребрна, затворена женска сата; 8 челичних, отворених сатова; 1 женски, никлени сат, затворен; 50 прстенова „дубле“ са разним камењем у боји; 6 пари златних мињуша „креол“; 11 пари златних мињуша са по 3 и 6 каменова у боји; 6 пари златних мињуша са белим камењем; 1 пар златних мињуша у виду детелине, са 3 опала и 2 преста сата будилника.

Акт Управе града Београда Бр. 1626.

Боривој Димитријевић, грађевинар, из Београда, одговара код кварта палилушког за превару. Стар је 36 год. средњег раста, смеђе косе и бркова, обријан, дежмецаст.

Акт кварта палилушког Бр. 12302.

Милан Бавац, берберски калфа, украо је своје газди, Крсти Надлечком, берберину из Београда, четири комада, а једном своје другу шест комада бријача, и једне маказе, па побегао. Стар је око 20 год., средњег раста, црномлањаст, са великом црном косом.

Акт кварта палилушког Бр. 287.

Ноћу, између 9. и 10. овог месеца, разбијен је излог од радње Властимира Крњатовића, музичког мајстора, у Београду, и из ове украдено и однето: једна мембрана за грамофон, једна мембрана за фонограф; две окарине: једна порцуланска а једна земљана; две „пиколо“ флауте са по 6 клапни и разне ситнице: жице и кобилице за виолоне.

Акт кварта теразијског Бр. 237.

Младен Стаменковић, из Сувојнице, има да издржи пет дана затвора по извршној пресуди суда општине сувојничке Бр. 3206, која застарела 30. овог месеца. Стар је 30 година, повисок, крупан, жутих бркова.

Начелник среза масуричког депешом Бр. 214 моли, да се Младен пронађе и ова казна над њим изврши.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их унуте властима које су потернице издаде, с позивом на означене бројеве акта или депеша.

ТРАЖИ СЕ

Љубомир Стојиљка Павловића, из Моштанице, среза пчињског, који је до 20. јуна прошле год. служио код г. Ј. Амаа, секретара енглеског друштва, у Параћину, а потом кренуо за Београд, није се ни до данас јавио своје оцу, нити се у опште зна шта је с њим било. Стар је 17 година, средњег раста, косе плаве, очију зелених, добро развијен.

Акт начелника среза пчињског Бр. 498.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

У општини витежевачкој налазе се две мангуп краве, обе стоне и маторе по 3—4 год.: једна плаве сиве а друга жуте и по челу белоцветаста.

Депеша начелника среза ресавског Бр. 412.

КРАЂА СТОКЕ

Јанку П. Дамњановићу, из Ђидиља, украдена су, ноћу између 12. и 13. тек. мес., два вола, оба без роваша и матора по 6 година: један плаве а други жуте.

Депеша начелства округа моравског Бр. 451. Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ову покрађу.